

Adobe Stock

Ken jij de Assessment Tool al?

Op weg naar de apotheek van de toekomst

In het kader van het project 'Mijn apotheek in evolutie' van het Brabants Apothekers Forum werd een assessment tool ontwikkeld waarmee apothekers kunnen evalueren welke diensten reeds worden aangeboden in de eigen apotheek en hoe dit zich verhoudt ten opzichte van de collega-apothekers. De lancering vond plaats op 27 april van dit jaar en de belangrijkste resultaten van dit jaar geven we graag mee in dit artikel.

Door APR. SIMON BOONAERT, Projectmanager Beroepsondersteuning BAF

Doel van de assessment tool

Het beroep van apotheker heeft de afgelopen jaren een transformatie ondergaan, met een toenemende focus op farmaceutische zorg, multidisciplinaire samenwerking, preventie, detectie en doorverwijzing. Deze verschuiving omvat onder meer de introductie van het concept huisapotheker, medicatie-

nazicht type-2a, afbouwprogramma slaapmedicatie, vaccinatie in de apotheek. Deze toename van het aantal kerntaken, in combinatie met bestaande actuele problemen rond personeelstekorten of ontbrekende medicatie, maakt dat de apotheker niet alles tegelijkertijd kan of wil doen.

Door gebruik te maken van de assessment tool heeft men een overzicht van wat men vandaag wel al allemaal doet. Hierbij krijgt de apotheker een individueel rapport doorgestuurd met extra uitleg en richtlijnen op

basis van zijn/haar antwoorden. In het rapport kan de apotheker ook zien hoe hij zich verhoudt tot de andere collega's die de tool hebben ingevuld. Op die manier kan men nadenken over de zaken waar men in de toekomst (nog) meer op wil inzetten als individuele apotheek en op welke manier. Door het feit ook dat meer en meer zorgdiensten vergoed worden, kan dit ook ondersteunend werken in het maken van gerichte/bewuste keuzes.

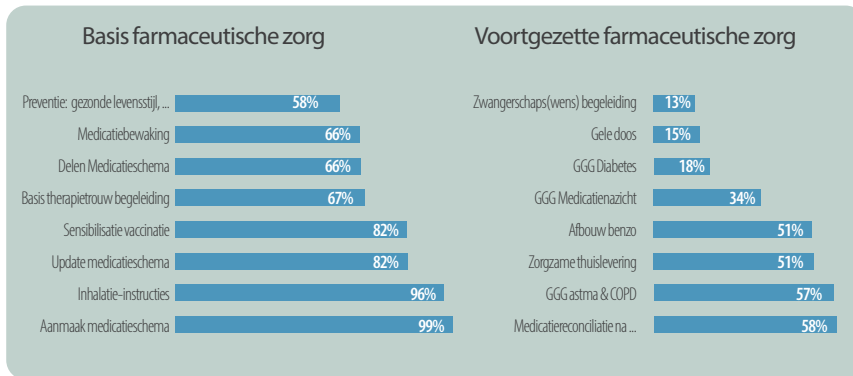
Belangrijkste resultaten

Algemeen

De assessment tool werd ingevuld door 67 individuele apothekers met een gemiddelde invultijd van bijna 14 minuten. Bij de helft van de deelnemers is het apotheekteam opgebouwd uit enkel apothekers en bij de andere helft uit zowel apothekers als FTA'ers. De tool werd ingevuld door apothekers tussen april en september 2023. Hierdoor kan het zijn dat sommige cijfers lager liggen dan vandaag de dag omdat een aantal diensten toen net nieuw waren.

Mag ik je huisapotheker zijn?

De functie van huisapotheker is sinds oktober 2023 al zes jaar van kracht. Voor deze dienst krijg je een forfaitair honorarium van €35,70 (incl. btw) per jaar en per patiënt. Dat de dienst meer en meer ingeburgerd raakt, blijkt uit cijfers van APB waarbij men anno 2023 evolueert richting 1.500.000 registraties. Als huisapotheker engageer je jezelf voor de opvolging van chronische patiënten en de begeleiding bij het goed gebruik van geneesmiddelen (GGG). Het goed up-to-date houden van het medicatieschema is hierbij cruciaal. Sommige patiënten en andere zorgverleners zijn nog niet (volledig) geïnformeerd over het concept. Als huisapotheker is het dan ook belangrijk om de dienst verder bekend te maken bij het eigen publiek, al blijkt ook uit de resultaten van de tool, dat er soms een drempel is om het aan de patiënt te vragen. Uit de resultaten van de apotheken uit de assessment tool blijkt dat ze gemiddeld voor slechts 52% van de patiënten die in aanmerking komen voor het vergoed huisapothekerschap, effectief huisapotheker zijn. 24% gaf daarbij aan het zelfs niet te weten. Nochtans is het mogelijk via de detectie-tools van de meeste softwarehuizen om op eenvoudige

dige wijze patiënten in de betrokken doelgroep op te sporen

Farmaceutische zorg

Uit de resultaten van de vragen rond het aanbieden van farmaceutische zorgdiensten, valt op dat 78% van de apothekers 5 of meer *basis* farmaceutische zorgdiensten aanbiedt. Als we daarentegen kijken naar de *voortgezette* diensten, gaat dit slechts om 19% van de apothekers (zie grafieken).

Uit de cijfers rond *basis* farmaceutische zorg blijkt dat zo goed als alle apotheken (99%) medicatieschema's aanmaken voor hun patiënten en deze ook updaten. Een introductie van het concept huisapothekerschap heeft de apotheker hierbij verstrekt. Door softwareproblemen blijkt het echter niet overall mogelijk deze schema's op een correcte manier te delen, hetgeen ons moet doen nadenken over de impact, drempels en facilitatoren van effectieve digitale transformatie. Wat betreft de *voortgezette* farmaceutische zorg, geven we graag de cijfers mee van de apotheken die zich actief bezig hielden met medicatienazicht (34%), afbouw slaapmedicatie (51%) (➔ zie dit nummer op p. 6 e.v.) en medicatiereconciliatie (58%) toen de tool werd ingevuld.

Specifieke dienstverlening in de apotheek

Uit de resultaten van de assessment tool blijkt verder dat huisbereidingen (76%) en het opmeten van steunkousen (88%) door de grote meerderheid wordt aangeboden. COVID-vaccinatie werd door 55% van de apotheken gedaan en dit cijfers komt bijna overeen met de cijfers op www.apotheek.be, waaruit blijkt dat 47% van de apotheken in Vlaams-Brabant, COVID-vaccinatie aanbiedt in de apotheek. Sinds september 2023 is dit ook uitgebreid met griepvacci-

atie, maar deze activiteit werd niet apart in kaart gebracht. Wat betreft het aanbieden van individuele medicatiebegeleiding, geeft 26% aan dit op een of andere manier te doen. Recent zijn ook een aantal projecten opgezet om de rol van doorverwijzer (bijvoorbeeld #CAVA's) in het kader van de psychosociale problematiek te versterken. Dit werd op het moment van de bevraging, door 24% van de apotheken reeds gedaan.

De rol van de apotheker in preventie

In het algemeen geven de apothekers zelf een score van 7.3 op 10, wanneer gevraagd wordt naar het belang van preventie. Dit geeft aan dat apothekers belang hechten aan het aspect van preventie, maar in de praktijk is het niet altijd even makkelijk om dit toe te passen. Bovendien is preventie ook een ruim begrip. Sommige apotheken houden het bij het tentoonstellen van infofiches en in andere apotheken worden ook doelgericht risicopersonen aangesproken. Om de apotheker te ondersteunen in deze rol, wordt jaarlijks de 'Maand van de Preventie' door het Vlaams Apothekers Netwerk georganiseerd, waarbij in de maand mei de focus wordt gelegd op een specifiek thema rond preventie. In 2024 is dat thema 'Therapietrouw bij diabetes'.

Multidisciplinaire samenwerking

Een aanzienlijke 96% van de apothekers weet tot welke eerstelijnszone (ELZ) zijn/haar apotheek behoort. Binnen de verschillende eerstelijnszones wordt daarbij getracht apothekers meer te laten samenwerken in een 'Apothekerskring'. Onder andere door de organisatie van de vaccinatiecampagne werd deze samenwerking versterkt, maar het is duidelijk dat er nog bijkomende stappen moeten gezet worden om meer apotheken actief te betrekken binnen

een kringwerking. Zo blijkt ook uit de cijfers, waarbij 57% aangeeft niet betrokken te zijn bij een kringwerking of dat er onvoldoende wordt georganiseerd.

Niet alleen kringwerking is belangrijk, maar ook samenwerking met de andere zorgverleners uit de buurt. Het medisch farmaceutisch overleg is een belangrijk middel om dit te faciliteren. Slechts 13% van de apothekers gaf aan dat men nog nooit had deelgenomen aan een MFO. Dit wijst er dus op dat dit reeds goed gekend is bij apothekers en er ook heel wat MFO's worden georganiseerd. Hierbij kan ook gerekend worden op de financiële ondersteuning door het RIZIV en praktische ondersteuning door de beroepsvereniging.

Een blik op de toekomst

Deze tool biedt niet enkel interessante inzichten voor de apotheek zelf, maar ook voor het Brabants Apothekers Forum zelf. Door analyse van de resultaten kan gekeken worden waar er nog meer en beter ondersteuning nodig is bij implementatie van nieuwe diensten of bij het ondersteunen van apotheken in het hele veranderingstraject. Zo blijkt dat de interesse in coaching voor apotheekoptimalisatie sterk aanwezig is (43%) en dat apothekers ook aan de beroepsvereniging ondersteuning vragen inzake samenwerking, tijdsindeling en personeelsoptimalisatie.

Deze editie van de assessment tool is slechts een eerste versie en zal in de toekomst evolueren. Enerzijds door eventuele nieuw ontwikkelde diensten en projecten, maar anderzijds ook door feedback van de apotheker op de tool zelf. Vanuit de KU Leuven werden bovendien 2 masterproefstudenten aangeduid om onderzoek te doen naar de impact van de assessment tool, zowel op inhoudelijk vlak als op praktisch gebruik van de tool als stimulans om actie te ondernemen met betrekking tot de verandering van de eigen apotheekorganisatie.

We houden je op de hoogte!

Getriggerd door de resultaten en de assessment tool nog niet ingevuld? Hier kan je hem terugvinden: <https://s.pointerpro.com/baf-assessment-2023>